

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Minister MZS

Deadline:

**Directie Maatschappelijke
Ondersteuning**
team B

contactpersonen

5.1.2e

(senior) beleidsmedewerker

5.1.2e @minvws.nl

5.1.2e

5.1.2e

M 5.1.2e

5.1.2e

@minvws.nl

nota

(ter beslissing)

verlenging financiële afspraken Valys i.v.m. coronavirus

Datum Document

Zaaknummer

Bijlage(n)

1. Concept addendum
2. monitor opstart Valys
3. Akkoord financiële afspraken tot 1-9 (zaaknr. 209929)

1 Aanleiding voor deze nota

Met akkoord van de minister van VWS zijn financiële afspraken gemaakt met de uitvoerder van bovenregionaal sociaal-recreatief vervoer (Valys), Transvision, gericht op het behoud van het vervoersnetwerk, de werkgelegenheid en het voorkomen van acute liquiditeitsproblemen als gevolg van de corona uitbraak. Deze afspraken zijn in eerste instantie gemaakt over de periode maart/juni 2020 en met instemming van de minister van VWS verlengd tot september 2021. Daarna zijn deze afspraken in gewijzigde vorm geaccordeerd voor de periode oktober t/m december 2020.

Met deze nota wordt u gevraagd akkoord te gaan met het maken van nieuwe, gewijzigde continuïteitsafspraken (met terugwerkende kracht) voor de periode van 1 januari t/m 30 april 2021.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

Graag vernemen we of u akkoord bent met de in deze nota voorgestelde continuïteitsafspraken voor de periode van 1 januari t/m 30 april 2021.

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de voorgestelde afspraken.

- Het vervoersvolume van Valys-vervoer bevindt zich op dit moment op ongeveer 5.1.2e% van het niveau van 2019.
- Continuïteitsafspraken zijn nog steeds nodig om voldoende liquiditeit te waarborgen om de uitvoering van het Valys-vervoer te continueren, het vervoersnetwerk in stand te houden en Transvision de gelegenheid te geven zijn bedrijfsvoering op een verantwoorde manier af te stemmen op het naar verwachting aanhoudend lager volume.

- De verleende compensatie wordt in de voorgestelde afspraken verder afgebouwd naar 5,12e % van de referentieomzet (omzet 2019 inclusief indexatie).
- Daarnaast wordt er alleen omzetcompensatie geboden als de omzet daalt onder de 5,12e % van de referentieomzet; bij een omzet boven deze 5,12e % vindt geen compensatie meer plaats.
- Deze afspraak is in lijn met de afspraken die voor regionaal sociaal-recreatief Wmo-vervoer worden gemaakt. Het uitgangspunt daarbij is dat maatwerk geboden wordt om de vervoersvoorzieningen in stand te houden en toekomstbesteding te maken (zie in dit verband de Kamerbrief COVID-19 'Update stand van zaken' van 24 juni, kenmerk: 1711032-207446-PG¹).

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
team B
Kenmerk
1693738-205532-DMO

Als u akkoord gaat met de voorgestelde afspraken zal bijgevoegd concept voor een vijfde addendum op de oorspronkelijke overeenkomst ter ondertekening aan DGLZ en Transvision worden voorgelegd.

3 Samenvatting en conclusies

Het Valys is aan het begin van de coronacrisis stopgezet en per 8 juni 2020 herstart. In de zomerperiode steeg de vraag naar vervoer tot ongeveer 5,12e % van de gebruikelijke aantallen maar na de zomer zagen we een daling in de vraag naar vervoer die nog steeds voortduurt. Zoals uit de monitor 'opstart Valys' blijkt (zie bijlage) is het huidige vervoersvolume ongeveer 5,12e % van het volume in 2019.

De verwachting is dat er nog langere tijd, in ieder geval zolang de preventieve maatregelen in het kader van corona van kracht zijn, sprake zal zijn van een lagere vraag. Valys wordt vooral voor gezellige uitjes en familiebezoek gebruikt. Logischerwijs is er daarom nog steeds weinig vraag naar. Overigens is in het kader van de vaccinatiestrategie afgesproken dat Valys-pashouders ook met Valys naar de vaccinatielocaties mogen rijden, wat mogelijk de vraag naar vervoer positief zal beïnvloeden.

De lage vraag brengt nog steeds risico's met zich mee voor de continuïteit van de gecontracteerde vervoerders en daarmee voor het duurzaam in stand houden van het vervoersnetwerk. En dit laatste bedreigt de continuïteit van zorg en ondersteuning in de toekomst. Tegelijkertijd en ondanks dat omzetsdaling voor langere termijn op dit moment onvermijdelijk lijkt, is het niet reëel onverkort de volledige omzetsderving te compenseren voor een langere termijn. Het uitgangspunt van het kabinet (ook bij de brede steunmaatregelen) is dat van werkgevers en werknemers verwacht worden dat ze zo goed mogelijk inspelen op veranderende omstandigheden.

De bedrijfsvoering van Valys zou daarom op het 'nieuwe normaal' moeten worden aangepast. Met eerdere afspraken is reeds begonnen aan het afbouwen van de omzetcompensatie. Met de voorgestelde afspraken wordt de afbouw voortgezet.

Kort weergegeven wordt voorgesteld dat VWS, naast de gereden kilometers,

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/06/25/covid-19-update-stand-van-zaken>

Transvision een gedeeltelijke compensatie voor de niet-gerealiseerde omzet betaalt die lager is dan de vergoeding die VWS voor de gereden kilometers betaalt. De belangrijkste punten uit het addendum zijn de volgende:

- VWS biedt een compensatie voor 5.1.2e% van de maandelijkse VWS-bedragen (als referentie worden de bedragen die in 2019 zijn betaald genomen) (art. 2.2 van addendum V).
- Dit percentage zal niet stijgen in het geval de vraag naar vervoer verder daalt.
- De compensatie vindt alleen plaats als de omzet onder de 5.1.2e% van de referentieomzet daalt (artikel 2.3 van Addendum V).
- Van de compensatie wordt 5.1.2e% gebruikt voor de doorbetaling aan vervoerders (artikel 2.4 van Addendum V)).
- Besluit over het vervolg wordt uiterlijk op 1 april 2021 genomen (artikel 2.6).
- Uiterlijk medio maart zal TV in een plan een voorstel doen voor inrichting van het vervoer vanaf 1 mei (artikel 2.8).
- Bij eventuele vervolgspraken over compensatie zal deze maximaal 5.1.2e% van de omzet bedragen (artikel 2.7).

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
team B

Kenmerk
1693738-205532-DMO

We blijven de komende periode samen met Transvision het gebruik van Valys monitoren. Eventuele vervolgspraken zullen uiteraard aan u worden voorgelegd.

4 Draagvlak politiek

De Kamer heeft herhaaldelijk aandacht gevraagd voor de situatie van de zorgvervoersector (zie bijvoorbeeld het antwoord op Kamervragen van Kamerlid Kersten (PvdA) over werkgelegenheid in het zorgvervoer²). Er wordt geen bezwaar van de Kamer verwacht tegen het maken van continuïteitsafspraken voor Valys vervoer.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Zoals gezegd hebben het Rijk en VNG gemeenten gevraagd continuïteitsafspraken voor Wmo-vervoer te maken en ook na 1 september 2020 lokaal te kijken welke afspraken nodig zijn om de continuïteit van vervoersvoorzieningen, afgestemd op de nieuwe realiteit, te borgen. Dat VWS, als opdrachtgever van het Valys-vervoer, het 'goede voorbeeld' geeft door zelf ook continuïteitsafspraken met de uitvoerder van Valys te maken kan het draagvlak voor de oproep aan gemeenten vergroten.

6 Financiële en personele gevolgen

De afspraken voor de periode januari-mei leveren afhankelijk van het vervoervolume een besparing op van circa 5.1.2b over de periode januari-mei uitgaande van de vervoervolumes in 2019. Of dit een overschot oplevert over het gehele jaar 2021 is nog niet te zeggen gezien de onzekerheden in de vervoerontwikkeling en omdat op het Valys-budget al een taakstellende korting zit. Het taakstellende financiële kader, opgenomen in de Rijksbegroting, is het uitgangspunt.

7 Juridische aspecten en haalbaarheid

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/08/18/antwoorden-op-de-kamervragen-van-het-kamerlid-kerstens-pvda-over-de-werkgelegenheid-in-het-zorgvervoer>

Het nieuwe addendum waarin de financiële afspraken als aanvulling op het ondertekende contract worden opgenomen is met WJZ afgestemd.

Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
team B

Kenmerk
1693738-205532-DMO

Aandachtspunt: Op dit moment verricht ADR een onderzoek naar de rechtmatigheid van afspraken die VWS in het kader van corona heeft gemaakt. ADR heeft ook vragen gesteld over de compensatie die VWS aan Transvision heeft gegeven en wil mogelijk deze afspraken onrechtmatig verklaren op grond van het aanbestedingsrecht en/of staatssteun.

Aanbestedingsrecht:

- De ADR meent dat de afspraken een wezenlijke wijziging betreffen van het contract. Deze conclusie wordt niet gedeeld door WJZ die aangeeft dat geen sprake is geweest van een wezenlijke wijziging van de opdracht en dat aanbestedingsrechtelijk voor deze afspraken een beroep kon worden gedaan op artikel 2.163 sub e van de Aanbestedingswet.
- De behoefte aan wijziging was namelijk het gevolg van omstandigheden die een zorgvuldige aanbestedende dienst niet kon voorzien (de Covid-19 crisis), de wijziging bracht geen verandering in de algemene aard van de opdracht met zich mee en de verhoging van de prijs bedroeg niet meer dan 5,12% van de waarde van de oorspronkelijke opdracht.

Staatssteun:

- Ten tijde van het maken van addendum I heeft WJZ geadviseerd de continuïteitsafspraken in het kader van Valys bij de EC te melden. Aangezien het volledige exploitatierisico in het contract bij Transvision ligt wordt deze risico's te compenseren een voordeel aan Transvision gegeven die ze niet via de normale commerciële weg zouden verkrijgen. Daarmee is er in beginsel sprake van staatssteun.
- DGLZ heeft toen op voorstel van DMO besloten deze afspraken zonder toetsing vooraf goed te keuren, gezien spoed en omdat dit zeer vergelijkbaar is met hoe VWS met andere sectoren binnen de zorg en ondersteuning is omgegaan (zie ook bijgevoegd bericht).
- Overigens zijn de continuïteitsafspraken die gemeenten met vervoerders in het kader van doelgroepenvervoer hebben gemaakt kort daarna bij de EC gemeld en goedgekeurd. Een nieuwe melding voor de gemeenten wordt op dit moment voorbereid.

De verwachting is dat ADR een conceptrapport zal uitbrengen waarin geconcludeerd is dat deze afspraken niet rechtmatig zijn geweest.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
FEZ, WJZ, Transvision.

9 Gevolgen administratieve lasten
Geen.

10 Toezeggingen
Geen.

11 Fraudetoets
N.v.t.